

Sygn. akt *XVII AmE 132/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka
Protokolant –	st. sekretarz sądowy Jadwiga skrzyńska

po rozpoznaniu 14 października 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) LTD w L. (**Wielka Brytania**) **Oddział w Polsce**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 16 stycznia 2020 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) LTD w L. (**Wielka Brytania**) **Oddział w Polsce** na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Sygn. akt XVII AmE 132/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 stycznia 2020 r., znak (...). (...)(...)Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 5b oraz art. 33 ust.9 pkt 3 w zw. z art. 23b ust. 1 ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1344 ze zm.) orzekł, że przedsiębiorca (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce, będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonał obowiązku, o którym mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach w czwartym kwartale 2018 r.

Za wyżej opisane działanie, Prezes URE wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 802 354 złotych (decyzja, k. 5-8v).

Od powyższej decyzji (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce, wniosła odwołanie, zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji strona powodowa zarzuciła:

1. naruszenie art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 kpa poprzez zaniechanie dokładnego wyjaśnienia sprawy w szczególności zbadania, czy w sprawie zaistniały przesłanki do wydania decyzji w sprawie wymierzenia kary pieniężnej;
2. naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców poprzez rozstrzygnięcie wątpliwości co do realizacji przez stronę Narodowego Celu Wskaźnikowego w czwartym kwartale 2018 r. na niekorzyść spółki;
3. niewykazanie, że spółka jest podmiotem mającym obowiązek realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego;

Mając na względzie powyższe zarzuty, Przedsiębiorca wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez obniżenie kary, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odwołanie, k. 11-16).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania, zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na odwołanie, k. 84-90v).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Powodowa spółka prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej paliw i produktów pochodnych oraz sprzedaży hurtowej części i akcesoriów do pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli. (odpis pełny z KRS powoda, k. 18- 22 akt adm.).

Decyzją z 8 stycznia 2016 r., nr (...) zmienioną decyzją z 30 grudnia 2016 r., nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił przedsiębiorcy Rollo (...) z siedzibą w L., Wielka Brytania wykonującego działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział przedsiębiorcy zagranicznego zarejestrowany pod nazwą: (...) LTD Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział w Polsce z siedzibą w W. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą na okres od 10 stycznia 2016 r. do 2 maja 2025 r. Przedmiot działalności objętej koncesją stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu z zagranicą paliwami ciekłymi: benzynami silnikowymi innymi niż benzyny lotnicze, olejami napędowymi, gazem płynnym, estrami stanowiącymi samoistne paliwa ciekłe, bez wykorzystania własnej infrastruktury technicznej. (decyzja Prezesa URE z 8 stycznia 2016 r., nr (...), k. 6-12 akt adm.; decyzja Prezesa URE z 30 grudnia 2016 r., nr (...), k. 13-15 akt adm.).

Powód w okresie posiadania ww. koncesji przywiózł na terytorium Polski i sprzedał (w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu):

- w październiku 2018 r.: 2106,577 m³ oleju napędowego;
- w listopadzie 2018 r.: 1998,657 m³ oleju napędowego;
- w grudniu 2018 r.: 1728,304 m³ oleju napędowego;

bez zawartości biokomponentu, czyli łącznie 5 833,538 m³ oleju napędowego (4883,891 t po przeliczeniu według gęstości: 0,837209 t/m³, stanowiącej iloraz wartości opałowej według objętości oleju napędowego bez dodatku biokomponentu (36 MJ/l), przez wartość opałową tegoż według wagi (43 MJ/kg), określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2014 r. w sprawie wartości opałowej poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych). (sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2018 r., k. 16 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc listopad

2018 r., k. 18 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc grudzień 2018 r., k. 20 akt adm.)

Przedsiębiorca nie złożył także Prezesowi URE sprawozdania za czwarty kwartał 2018 r., o którym mowa w art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych tj. sprawozdania kwartalnego zawierającego informacje dotyczące:

1) ilości i rodzajów paliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach w podziale na:

a) paliwa ciekłe wykorzystane do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23b,

b) pozostałe paliwa ciekłe;

2) ilości i rodzajów biopaliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się biopaliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach;

3) ilości i rodzajów innych paliw odnawialnych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużytych przez nie na potrzeby własne;

4) wartości energetycznej paliw ciekłych oraz biokomponentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, wyrażonej w MJ, wraz z określeniem udziału tych biokomponentów w paliwach ciekłych, wyrażonego w procentach.

Za niezłożenie sprawozdania za czwarty kwartał 2018 r, a więc za naruszenie obowiązku z art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, Prezes URE prawomocną decyzją z 11 czerwca 2019 r. wymierzył przedsiębiorcy karę na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 8aa, ust. 2 i ust. 9 pkt 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (decyzja Prezesa URE z 11 czerwca 2019 r., nr (...). (...), k. 22-25 akt adm.).

Pismem z 29 sierpnia 2019 r., Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę, jak podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z możliwością niewykonania w czwartym kwartale 2018 r. obowiązku, o którym mowa w art. 23b, (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z 29 sierpnia 2019 r., znak (...), k. 1-3v akt adm.)

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami i został ustalony w oparciu o dowody zgromadzone w toku postępowania administracyjnego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż decyzja jest prawidłowa i znajduje oparcie w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy jest każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który:

a) rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych lub

b) zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.

W myśl art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany zapewnić w danym roku kalendarzowym co najmniej minimalny udział innych paliw odnawialnych lub biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych lub biopaliwach ciekłych, stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez niego na potrzeby własne na tym terytorium w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie drogowym i kolejowym, rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego na potrzeby własne na tym terytorium.

Zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany zapewnić w danym kwartale minimalny udział biokomponentów, liczony według wartości opałowej, zawartych w paliwach ciekłych stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, wykorzystanych przez niego do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, które zostały przez ten podmiot rozporządzone przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużyte przez niego na potrzeby własne na tym terytorium.

Zgodnie z art. 13 pkt 2 lit. c ustawy z 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw, Minimalny udział biokomponentów, o którym mowa w art. 23b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wynosi w oleju napędowym w czwartym kwartale 2018 r. 3,68%.

W myśl art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy są obowiązane do przekazywania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie do 30 dni po zakończeniu kwartału, sprawozdań kwartalnych sporządzonych zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, zawierających informacje dotyczące:

1) ilości i rodzajów paliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach w podziale na:

a) paliwa ciekłe wykorzystane do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23b,

b) pozostałe paliwa ciekłe;

2) ilości i rodzajów biopaliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się biopaliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach;

3) ilości i rodzajów innych paliw odnawialnych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużytych przez nie na potrzeby własne;

4) wartości energetycznej paliw ciekłych oraz biokomponentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, wyrażonej w MJ, wraz z określeniem udziału tych biokomponentów w paliwach ciekłych, wyrażonego w procentach.

Niewykonanie obowiązku, o jakim mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, przez podmiot do tego zobowiązany, zagrożone jest administracyjną karą pieniężną przewidzianą w art. 33 ust 1 pkt 5b

ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. W myśl tego przepisu karze pieniężnej podlega ten, kto będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23b. Kara pieniężna wynosi 0,10 zł za każdy MJ biokomponentów, które podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy był obowiązany dodać do paliw ciekłych w celu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23b, a których udziału nie udokumentował. (art. 33 ust 5c).

Z definicji ustawowych zawartych w art. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. wynika, że

– **Narodowy Cel Wskaźnikowy** to minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych zużytych we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, liczony według wartości opałowej;

– **podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy** to każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który:

a) rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie **jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej** lub

b) zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.

Z kolei w myśl art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. **nabycie wewnątrzspółnotowe** oznacza przemieszczenie paliw ciekłych, biopaliw ciekłych, biokomponentów lub surowców do ich wytworzenia z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. **Import** w rozumieniu art. 2 ust 1 pkt 12 to przywóz paliw ciekłych, biopaliw ciekłych, biokomponentów lub surowców do ich wytworzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej spoza obszaru celnego Unii Europejskiej;

Istotne z pkt widzenia zarzutów odwołania są także przepisy ustawy o podatku akcyzowym.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku akcyzowym **nabycie wewnątrzspółnotowe** to przemieszczenie wyrobów akcyzowych lub samochodów osobowych z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju.

Natomiast definicja **zarejestrowanego odbiorcy** została uregulowana w art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatku akcyzowym, który stanowi, iż zarejestrowanym odbiorcą jest podmiot, któremu wydano **zezwolenie na nabywanie wewnątrzspółnotowe** albo na jednorazowe nabycie wewnątrzspółnotowe **wyrobów akcyzowych wysłanych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy**, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zwane dalej odpowiednio "zezwoeniem na nabywanie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca" albo "zezwoeniem na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca". Zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym zarejestrowany odbiorca, z wyłączeniem zarejestrowanego odbiorcy posiadającego zezwolenie na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca, **może dokonywać nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych na rzecz innych podmiotów.**

Dokonując subsumpcji ustaleń faktycznych do stanu prawnego Sąd doszedł do przekonania, że powód, wbrew ustawowemu obowiązkowi, nie zrealizował obowiązku zapewnienia w czwartym kwartale 2018 roku minimalnego udziału biokomponentów liczonego według wartości opałowej, zawartych w paliwach ciekłych stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, wykorzystywanych przez niego do realizacji obowiązku, o których mowa w art. 23 ust. 1, które zostały przez ten podmiot rozporządzone przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej

skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużyte przez niego na potrzeby własne na tym terytorium.

Z treści powołanych przepisów wynika, że każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, **importu lub nabycia wewnątrzwspólnotowego** paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie **jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej** lub zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, powinien zapewnić, jako podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, w czwartym kwartale 2018 roku minimalny udziału biokomponentów liczony według wartości opałowej, zawartych w paliwach ciekłych stosowanych we wszystkich rodzajach transportu, wykorzystywanych przez niego do realizacji obowiązku, o których mowa w art. 23 ust. 1, które zostały przez ten podmiot rozporządzone przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużyte przez niego na potrzeby własne na tym terytorium.

W świetle powyższego powód jest przedsiębiorcą zobowiązanym do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, gdyż w 2018 roku posiadał status podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy.

Na podstawie miesięcznych sprawozdań powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, można niewątpliwie uznać, że powód w 2018 roku przywiózł i sprzedał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej olej napędowy w łącznej ilości 4 883,891 t, co aktualizowało wobec niego obowiązek realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego. Słusznie wskazał pozwany Prezes URE, iż dla realizacji obowiązku powoda, określonego w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nie ma znaczenia, czy przemieszczenie paliw odbywało się w procedurze zawieszony akcyzy oraz fakt, że powód nie był podmiotem organizującym transport. Według twierdzeń powoda to zarejestrowany odbiorca, w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym dokonywał nabycia wewnątrzwspólnotowego oleju napędowego, stanowiącego własność powodowej spółki, co jednak zdaniem Sądu nie zmienia oceny, że to powód był podmiotem zobowiązanym do realizacji (...).

Dokonując oceny czy na powodzie ciążył obowiązek realizacji (...), należy bowiem podkreślić, że ustawa o podatku akcyzowym nie łączy „nabycia wewnątrzwspólnotowego” z prawem własności towaru akcyzowego. W definicji zawartej w art 2 ust 1 pkt 9 mowa jest jedynie o przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju. Przy czym stosownie do treści art. 59 ust 3 ustawy o podatku akcyzowym, zarejestrowany odbiorca może dokonywać nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych na rzecz innych podmiotów, np. takich jak powód.

W rezultacie zgodzić się należy z organem, że zarejestrowany odbiorca może nabywać wewnątrzwspólnotowo (tj. odbierać) w procedurze zawieszenia poboru akcyzy zarówno wyroby będące jego własnością, jak i wyroby akcyzowe, które będzie jedynie usługowo odbierał na rzecz ich właścicieli, takich jak np. powód. Zarejestrowany odbiorca zastępuje wówczas niejako właściciela w realizacji szeregu obowiązków administracyjno-podatkowych (to zarejestrowany odbiorca m.in. opłaca wszystkie podatki i opłaty do odpowiednich organów, ze środków uiszczonych zarejestrowanemu odbiorcy przez nabywcę wewnątrzwspólnotowego).

Oczywistym jest przy tym, że pomimo przemieszczenia paliwa do zarejestrowanego odbiorcy, to nadal nabycia wewnątrzwspólnotowego, w rozumieniu ustawy o biokomponentach dokonuje nie zarejestrowany odbiorca, tylko podmiot na rzecz którego działa zarejestrowany odbiorca, nawet jeśli nie jest odpowiedzialny za faktyczne przemieszczenie i zorganizowanie transportu. To bowiem ten właśnie podmiot rozporządza paliwem na terytorium RP, a więc dokonuje „jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej”, czego wymaga definicja zawarta art. 2 ust 1 pkt 25. Przy czym odwołując się do treści definicji podmiotu realizującego (...), zawartej w art. 2 ust 1 pkt 25, należy podkreślić, że podmiotem tym jest każdy dokonujący nabycia wewnątrzwspólnotowego nie tylko samodzielnie, ale również za pośrednictwem innego podmiotu.

Oznacza to, że powód, pomimo, że zlecał zarejestrowanemu odbiorcy czynności związane z nabyciem wewnątrzwspólnotowym paliwa, to jednak sam dokonywał przywozu paliw ciekłych w rozumieniu ustawy o biopaliwach, a następnie w ramach wykonywanej działalności gospodarczej sprzedawał je na terytorium RP, a zatem to na powódzie ciąży obowiązek związany z realizacją (...).

Wobec powyższego Prezes URE słusznie uznał, że w związku z wykonywaną przez spółkę (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce działalnością gospodarczą, polegającą na nabyciu wewnątrzwspólnotowym paliw ciekłych, powód posiadał w 2018 r. status podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy, wobec czego był zobligowany do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r.

Tymczasem z materiału dowodowego wynika, że powód nie uczynił zadość obowiązkowi przewidzianemu w art. 23b ust. 1 ustawy, gdyż realizacja przedmiotowego obowiązku w czwartym kwartale 2018 r. wyniosła 0%.

W tym stanie rzeczy istniały podstawy do nałożenia na powoda kary administracyjnej o jakiej mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5b ustawy o biokomponentach, w brzmieniu obowiązującym do 30 grudnia 2019 r. W myśl powołanej regulacji karze pieniężnej podlega ten, kto będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23b. Natomiast zgodnie z art. 33 ust. 5c ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5b, kara pieniężna wynosi 0,1 zł za każdy MJ biokomponentów, które podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy był obowiązany dodać do paliw ciekłych w celu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23b, a których udziału nie udokumentował.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 21 października 2014 r. w sprawie wartości opałowej poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych, wartość opałowa według objętości dla oleju napędowego bez dodatku biokomponentu, stosowanego w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także w maszynach nieporuszających się po drogach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, wynosi 36MJ/l.

Objętość przedmiotowego oleju napędowego wynosiła 5 833,538 m⁽³⁾, tj. 4883,891 t, co odpowiada 210 007 313 MJ.^(.) Wymagany udział biokomponentów, o którym mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych był możliwy do osiągnięcia przy wykorzystaniu co najmniej 8023535,214 MJ biokomponentów. Zgodnie zaś z art. 33 ust. 5c ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, kara pieniężna wynosi 0,1 zł za każdy MJ, co w niniejszej sprawie stanowi 802 354 zł (8023535,214 MJ x 0,1 zł = 802 353, 52zł).

W ocenie Sądu kara za niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nie mogła zostać wymierzona w innej wysokości, gdyż zgodnie z wolą ustawodawcy stanowi ona pochodną wielkości niezrealizowanego obowiązku.

Odnosząc się do zarzutu powoda o podwójnym ukaraniu powoda za to samo, z uwagi na nałożenie na niego kary także za niewykonanie obowiązku określonego w art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, to należy uznać ten zarzut za niezasadny. Istotnie powodowa spółka została uprzednio ukarana za niezłożenie sprawozdania za czwarty kwartał 2018 r, o jakim mowa w art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Zgodnie z tym przepisem podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy są obowiązane do przekazywania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w terminie do 30 dni po zakończeniu kwartału, sprawozdań kwartalnych sporządzonych zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, zawierających informacje dotyczące:

1. ilości i rodzajów paliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się paliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach w podziale na;

- a) paliwa ciekłe wykorzystane do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23b,

b) pozostałe paliwa ciekłe;

2. ilości i rodzajów biopaliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się biopaliw ciekłych lub zużytych przez nie na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach;

3. ilości i rodzajów innych paliw odnawialnych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużytych przez nie na potrzeby własne;

4. wartości energetycznej paliw ciekłych oraz biokomponentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, wyrażonej w MJ, wraz z określeniem udziału tych biokomponentów w paliwach ciekłych, wyrażonego w procentach.

Za niewykonanie obowiązku określonego w art. 30b ust. 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych przewidziano karę w wysokości 5000 zł (art. 33 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych).

Nie można więc się zgodzić z powodem, że niezrealizowanie obowiązku z art. 30b ust. 3 jest tożsame z niewykonaniem obowiązku z art. 23b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Kary wymierzone powodowi mają źródło w dwóch odrębnych przepisach i wynikają z niewykonania dwóch różnych obowiązków, które w żadnej mierze się nie pokrywają. Jeden obowiązek ma wyłącznie charakter sprawozdawczy (art. 30b ust. 3), drugi odnosi się do faktycznej realizacji (...) (art. 23b ust. 1). Regulacje te się nie pokrywają i może się wszak zdarzyć, że podmiot zrealizuje (...), ale nie złoży jedynie sprawozdania, a więc zostanie ukarany jedynie za naruszenia art 30b ust. 3, ale w sytuacji gdy podmiot zaniechał realizacji obu obowiązków, możliwe i dopuszczalne jest nałożenie na niego obu kar, odrębnie za każde naruszenie przepisów ustawy o biopaliwach. Organ nakładając na powoda karę za niezrealizowanie obowiązku z art. 30b ust. 3 nie musiał też zakładać, że spółka nie zrealizowała (...) za czwarty kwartał 2018 r., a mógł przypuszczać, że nie złożyła jedynie sprawozdania o jakim mowa w art. 30b ust. 3.

Pozwany zatem nie dopuścił się podwójnego ukarania powoda za niezłożenie sprawozdania kwartalnego, o jakim mowa w art. 30b ust. 3, gdyż w niniejszej sprawie kara dotyczy niezrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23b ust. 1, a zatem brak jest tożsamości czynów za które został ukarany przedsiębiorca.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 10 ust. 2 Prawa przedsiębiorców wskazać należy, iż w sprawie niniejszej w ogóle nie zaistniały niedające się usunąć wątpliwości dotyczące stanu faktycznego. Wobec tego pozwany nie mógł dokonać zarzucanego mu przez powoda rozstrzygnięcia owych wątpliwości na niekorzyść spółki (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce. Ponadto jeżeli nawet wątpliwości te wystąpiłyby, to w niniejszej sprawie zachodzi przesłanka do wyłączenia stosowania art. 10 ust. 2 Prawa przedsiębiorców, gdyż zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 2 Prawa przedsiębiorców, przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli odrębne przepisy wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów. Powodowa spółka była zaś zobowiązana, na podstawie odrębnych przepisów, tj. art. 30b ust. 3 pkt 1 a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, do udokumentowania faktu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23b.

Należy przy tym podkreślić, że w świetle braku sprawozdania powoda o realizacji (...), oraz nieprzedstawienia w toku postępowania administracyjnego dowodów potwierdzających realizację przez powoda obowiązku z art. 23b ustawy o biokomponentach, organ prawidłowo posłużył się w odniesieniu do powoda sformowaniem „o możliwości niezapewnienia w czwartym kwartale 2018 r minimalnego udziału biokomponentów”. Nie świadczy to jednak o istnieniu po stronie organu takiej wątpliwości, która powinna być rozstrzygnięta w świetle art. 10 ust 2 prawa przedsiębiorców na korzyść powoda. W stanie faktycznym niniejszej sprawy na powodzie ciążył bowiem ustawowy obowiązek realizacji (...), a skutkiem braku realizacji (...) jest sankcja administracyjna. Niezłożenie sprawozdania z realizacji (...), o jakim mowa w art. 30b, stwarza domniemanie faktyczne o niezrealizowaniu tego celu. Podmiot zobowiązany do realizacji (...) może to domniemanie obalić poprzez przedstawienie dowodów faktycznej realizacji (...). Warunkowe sformułowanie „o możliwości niezapewnienia minimalnego udziału biokomponentów w paliwie” jest więc uzasadnione okolicznościami sprawy, w której przedsiębiorca nie podejmuje się wykazania, że obowiązek jednak zrealizował.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada przepisom prawa, zaś odwołanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Z tego względu, na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 kpc zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przyjmując, że powód, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, które obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka